

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Sylvie Šiškeové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **K. V.**, zastoupeného Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2021, č. j. CPR-40008-3/ČJ-2020-930310-V237, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 1. 2022, č. j. 32 A 7/2021 - 56, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e n e p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností brání proti rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 27. 1. 2022, č. j. 32 A 7/2021 - 56 (dále jen „napadený rozsudek“). Napadeným rozsudkem krajský soud zrušil v záhlaví označené rozhodnutí stěžovatele a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[2] Současně s podáním kasační stížnosti stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku. Poukázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, dle něž v případě, kdy soud zruší napadené správní rozhodnutí, je povinností správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, a to bez ohledu na skutečnost, zda je ve věci podána kasační stížnost; jen tak se totiž správní orgán vyvaruje obvinění z nečinnosti. Stěžovatel upozornil na negativní aspekty, jež mohou nastat v souvislosti s přezkumem rozsudku správního soudu, jímž bylo zrušeno správní rozhodnutí na základě kasační stížnosti podané žalovaným. Za situace, kdy by byl takový rozsudek zrušen, dostala by se věc do stadia nového posuzování žaloby správním soudem; ten, vázán právním názorem kasačního soudu, by mohl o zákonnosti správního rozhodnutí rozhodnout opačně, načež by původně zrušené správní rozhodnutí „obživlo“, aniž by důsledkem nového rozhodnutí správního soudu bylo současné zrušení v mezidobí vydaného případného dalšího správního rozhodnutí, reflektujícího původně vyslovený právní názor správního soudu. Důsledkem takového postupu může být existence dvou rozdílných, či dokonce opačných, správních rozhodnutí v téže věci. Stěžovatel konstatuje, že také v projednávaném případě by mohlo po případném zrušujícím rozsudku NSS původní napadené rozhodnutí „obživnout“. Tento jev je značným zásahem do právní jistoty účastníků řízení a jedinou možností, jak mu předejít, je přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Důležitý

veřejný zájem přitom stěžovatel spatřuje v nutnosti předcházet případné existenci vedle sebe stojících potencionálně opačných rozhodnutí, která s sebou nutně nesou negativní dopad na právní jistotu účastníků řízení. Právě tento nežádoucí stav představuje nepoměrně větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku vzniknout žalobci; jiným osobám nemůže vzniknout žádná újma. Pokud by stěžovatel musel akceptovat dle něj nesprávný názor správního soudu, jednalo by se navíc o nezákonný postup, jehož důsledkem by bylo nesprávné posouzení věci.

[3] Žalobce se k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřil, ačkoliv mu to bylo umožněno (srov. přípis NSS ze dne 25. 2. 2022, č. j. 2 Azs 35/2022 - 20).

[4] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně.

[5] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Soudní řád správní koncipuje institut odkladného účinku jako mimořádné opatření. Jde o institut výjimečný, jehož účelem je ochránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení NSS ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 - 115). Jedná se o výjimku z pravidla, která musí být vyhrazena pro ojedinělé případy, jež naplňují zákonem předepsané podmínky. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy přitom má navrhovatel, od něhož se tak především očekává dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení o tom, že mu v důsledku výkonu nebo jiných právních následků napadeného rozhodnutí vznikne nepoměrně větší újma než jiným osobám, dále také vysvětlení, v čem tato újma spočívá, a konečně i uvedení jejího rozsahu (srov. např. usnesení NSS ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 - 50, či ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32). Vyličení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovateli oproti jiným osobám jsou přitom vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci.

[7] Konkrétně problematikou tzv. „obživlých“ správních rozhodnutí nastíněnou stěžovatelem v jeho návrhu se rozšířený senát NSS opětovně zabýval ve svém usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58. Konstatoval, že tato „obtěžně řešitelná procesní situace (není) bezprostředním ohrožením důležitého veřejného zájmu. Dodržení závazného právního názoru krajského soudu a v tomto důsledku pouhá hrozba existence dvou rozhodnutí ve stejné věci, včetně dvou protichůdných hmotněprávních rozhodnutí, nemůže proto bez dalšího představovat újmu dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku.“ Argumentoval, že pokud by se považovala „pouhá hrozba existence dvou odlišných rozhodnutí sama o sobě za újmu, musel by být odkladný účinek přiznáván téměř ke každé žádosti správního orgánu, jehož rozhodnutí bylo krajským soudem zrušeno. Tento postup by odporoval smyslu a účelu zákonné úpravy a mohl by vést i k nerovnosti stran. Zatímco žalobce by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dosáhl jen za skutečně výjimečných okolností, žalovanému správnímu orgánu by ve většině případů stačilo pouze to, že krajský soud jeho rozhodnutí zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Přestože je tedy nutno existenci dvou rozhodnutí v téže věci hodnotit jako negativní, jedná se o důsledek povahy kasační stížnosti jako mimořádného opravného prostředku. Pokud by správní orgány neměly být vázány pravomocnými rozhodnutími

pokračování

krajských soudů, kterými se ruší jejich správní akty, pak by zákonodárce musel zcela změnit koncepci kasační stížnosti jako opravného prostředku proti pravomocným rozhodnutím krajských soudů.“ Rozšířený senát proto uzavřel, že „hrozba existence dvou odlišných správních rozhodnutí v téže věci není sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti“.

[8] Stěžovatel v projednávané věci netvrdí žádný jiný důvod pro přiznání odkladného účinku jím podané kasační stížnosti, nežli právě možnost „obživení“ jeho (nyní napadeným rozsudkem zrušeného) správního rozhodnutí v důsledku případného zrušujícího rozsudku NSS, a s tím související hrozbu potenciální existence dvou odlišných správních rozhodnutí v téže věci. Jak bylo ovšem shora uvedeno, tato skutečnost není podle rozšířeného senátu NSS sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku. Stěžovatel tedy neprokázal existenci závažné újmy hrozící mu v důsledku výkonu nebo jiných právních následků napadeného rozsudku. Soud ji proto ani nepoměřoval s újmou, jaká by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout žalobci nebo jiným osobám; stejně tak se nezabýval tím, zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s veřejným zájmem.

[9] Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

[10] Vzhledem k tomu, že stěžovatel je *ex lege* osvobozen od placení soudních poplatků [§ 11 odst. 2 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích], nerozhodoval Nejvyšší správní soud o poplatkové povinnosti za návrh na přiznání odkladného účinku.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. dubna 2022

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu